

[Chr. Nielsen.]

heder for at anlægge nye Fabrikker, tror jeg ikke man kan tage som Udtryk for, at noget saadant er absolut paakrævet. Det er vist snarere et Udtryk for, at der har fundet mægtige Kapitalopsparinger Sted i Besættelsestiden, og det er dem, man nu vil anvende.

Oluf Johansen: Den højtærede Landbrugsminister henvendte nogle Bemærkninger til mig om Statens Videresalg af de Ejendomme, som eventuelt blev overtaget, og som jeg mente burde videresælges paa den Maade, at man lod kvalificerede Landarbejdere overtage dem paa de Vilkaar, Lovens Rammer gav Mulighed for. Ministeren sagde, at han fandt, at de burde overdrages paa rimelige Vilkaar. Jeg gjorde opmærksom paa, at Lovens § 26 lyder saaledes:

„Saafremt Staten efter foretaget Udlæg skrider til Salg af en Ejendom, kan denne bortsælges fri for de i denne Lov indeholdte Indskrænkninger.“

Det vil altsaa sige, at hvis Staten overtager et Landarbejderhus, kan den videresælge det paa de Vilkaar, man maatte finde rigtige i det givne Tilfælde.

Uden at blande mig i den Diskussion, som er ført imellem den højtærede Landbrugsminister og den ærede sidste Ordfører (Chr. Nielsen), vil jeg dog henlede Opmærksomheden paa, at denne Lov gennem flere Aar har indeholdt Bestemmelser, hvorefter gamle Landarbejderhuse kan sløjfes og nye bygges i deres Sted med Tilskud efter Loven.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Erik Eriksen): Der er i og for sig ingen Grund til at forlænge Debatten, men jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Chr. Nielsen, at hvis der ikke var andet i Vejen med Byggesituationen her i Landet, end at man havde forsømt at tælle Byggematerialerne op, saa klarede vi nok Problemet, men jeg tror nok, det ligger noget dybere.

Til det ærede Medlem Hr. Oluf Johansen, der talte om § 26, skal jeg sige, at han maa jo ikke glemme, at det er Staten, der har finansieret det hele, og man skal jo ogsaa, jeg havde nær sagt passe paa ikke at blive mere kongeligssindet end Kongen selv.

Wittrup: Jeg vil gerne undgaa at forlænge Debatten, men maa alligevel lige gøre et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem Hr. Nielsen-Man var meget betænkelig ved Mu-

ligheden for, at der blev bygget Landarbejderboliger i Stationsbyer. Jeg nærer ikke i samme Grad denne Betænkelighed, for vore Stationsbyer er ofte ganske almindelige Landsbyer af meget ringe Størrelse. Jeg kan være enig med det ærede Medlem, naar det drejer sig om større Stationsbyer, for det er ikke der, Landarbejderboliger hører hjemme. Men vi har, som sagt, mange smaa Stationsbyer, og jeg vilde ikke være betænkelig ved, at saadanne Boliger kom til at ligge lidt bekvemt; at de kommer til at ligge paa dyr Grund, forbyder selve Lovens Indhold, idet de kun kan bygges der, hvor Grundarealerne er nogenlunde let tilgængelige.

Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen i, at ogsaa andre, f. Eks. Haandværkere, som har deres Hovedbeskæftigelse i Landdistrikterne, bør kunne opnaa disse Laan. Naar jeg før udtalte min Glæde og Tilfredshed med, at der var strenge Bestemmelser, som hindrede, at Husene blev benyttet af andre end dem, for hvem de var bestemt, kunde jeg ogsaa godt have medtaget disse Landhaandværkere. Men det, jeg særlig tænkte paa, var, at disse Huse ikke i Fremtiden skulde blive benyttet som, om jeg saa maa sige, Aftægtshuse eller Boliger for forhenværende Gaardejere o. s. v. Det kan der let blive en Tendens til. Hvem er det, der bor i saadanne Landsbyer og mindre Stationsbyer, i de Huse, som i sin Tid er opført af Landarbejdere? Jeg kender det fra min egen Stationsby, hvor der Gade op og Gade ned bor forhenværende Gaardejere eller deres efterladte, som stadig bor i de Huse, der i sin Tid er opført af Haandværkere og andre Smaafolk, som ikke har kunnet staa for den store Pris, de kunde faa for disse Huse. Det, jeg ønsker, er, at disse Huse som med Statens Støtte opføres til Landarbejdere, Arbejdere paa Landet, ogsaa bliver forbeholdt disse.

Den højtærede Minister havde sine Betænkeligheder ved, at Laanene skulde være større — det skal jeg i øvrigt ikke komme ind paa, da vi nu er enige —, idet han mente, at større Laan kunde bidrage til at drive Byggepriserne i Vejret; for hvor der er flere Penge at tage af, der er man tilbøjelig til ogsaa at tage dem. Ja, i Grunden er jeg enig med Ministeren i, at det godt kan være Tilfældet, men det er ikke Hovedsagen nu. Nu er det Mangelen paa Byggematerialer, der gør, at man stadig er tilbøjelig til at drive Byggepriserne i Vejret, idet det jo er et helt Kunststykke at faa fat paa de Materialer, der skal bruges, ikke alene til Landarbejderboliger, men til alt Byggeri.